

ISTORII ȚESUTE DIN FIRE ȘI FIBRE SINTETICE TOARSE LA BRĂILA

Gabriel Mircea (maistru la Acid sulfuric), Ștefana Ghiță (laborant) și Nicolae Ghiță (operator chimist la Celofibră) au lucrat din tinerețe la Combinatul de Fibre Artificiale (CFA) din Brăila. Cei trei fac parte din generația muncitorilor care au înființat întreprinderea. Au fost primii veniți și ultimii plecați, căci în 1997 au asistat neputincioși la falimentul CFA-ului. Astăzi, din „citadelă” altădată impunătoare a industriei brăilene s-a ales praful. Până și fierul beton din pereți s-a furat, bucată cu bucată. Despre combinat ne-au povestit, cu sentimente amestecate de mândrie și mâhnire, cei trei muncitori, acum pensionari.

Platforma chimică de la Chiscani

La câțiva kilometri de Brăila, în apropierea comunei Chiscani, în deceniul șase s-au pus bazele unei platforme chimice. În acei ani s-a construit Combinatul de Celuloză (ulterior și de Hârtie (CCH) și, apoi, din 1964, Combinatul de Fibre Artificiale (CFA). În 1966, conform statisticilor vremii, lucrau acolo 7.500 de muncitori, aproape o șesime din totalul muncitorilor brăileni. Impresionante sunt și alte cifre. De pildă, cele două combinate foloseau 300.000 mc de apă în 24 ore, adică de trei ori consumul orașului Brăila. La jumătatea anilor '70, la CFA se produceau celofibră tip lână, celofibră tip bumbac, celofan și confecții celofan, rețele cord, fire sintetice cord, sfoară agricolă, sulfat de sodiu, celuloză de sodiu, acid sulfuric, sulfură de carbon. În acea perioadă s-au extins fabricile de rețele cord, mătase, celofibră superioară, sulfură de carbon din gaz metan și stația de purificare a apei. Apoi la CFA s-au pus bazele unui Centru Terotehologic. De-a lungul vremii, CFA și CCH s-au unit și despărțit de mai multe ori. În 1989, își amintesc muncitorii, cele două combinate erau reunite sub aceeași conducere, dar fiecare fabrică avea propriul director.

În câteva sectoare se lucra în condiții grele, din cauza toxicității sulfurii de carbon, a acidului sulfuric și dioxidu-



În 1989, salariul unui maistru de la Combinatul de Fibre Artificiale din Brăila ajungea până la 4.000 de lei. Muncitorii de atunci își permiteau în concedii să viziteze toată țara FOTO: AGERPRES

lui de sulf. Salariile compensau din plin eforturile muncitorilor. „Se câștiga bine, își amintesc Gabriel Mircea, maistru la Fabrica de acid sulfuric, care avea un sector în subordine, adică vreo 50 de mecanici, electricieni, atemiști. Prin 1989, un maistru ajungea până la 4.000 de lei, cu totul, nu numai încadrarea, iar un operator, la 2.800 de lei. Pe lângă salariul de încadrare beneficiam de sporuri de toxicitate, de condiții deosebite, care se cumula. E drept că era presiu, dar nu chiar așa să te sperie. Când se spunea că trebuie să pornești fabrica astăzi, aveai, n-aveai, trebuia să faci de așa natură încât să o pornești.” Ca în

mai toate ramurile industriei, produsele fabricii ajungeau la export. „Se livra mult în Maroc, iar în țară la Viscofil București”, ne spune maistru. „Dar în câte țări nu livram, de luam noi premii... Cum am reușit altfel?”, intervine și Ștefana Ghiță. Se lucra zi lumină, în schimburi de trei ture (câte opt ore) și de patru ture (câte șase ore). Fabrica de acid sulfuric pornea în două-trei zile, până se încălzea. După ce intra în producție, se oprea la fel de greu, tot în câteva zile. Cea de celofibră se oprea o singură dată, pentru curățenia generală, la utilaje, canalizări, pe timp de toamnă. Muncitorii din preajma Brăilei so-

seau la serviciu dimineața, în curse speciale, fiind duși acasă după-amiaza, după terminarea programului. Pentru lucrătorii din oraș se prelungise traseul liniei de tramvai până la platforma chimică Chiscani. Statul le plătea abonamentele de transport în comun. Pentru unii însă, salariile și facilitățile nu ajungeau. „În perioada aceea se fura, dar nu în cantități mari”, crede Gabriel Mircea. „Fura omul pentru el acasă. Mai luau niște foi de celofan, o bobină de ață, că avea nevoie. Unii au fost prinși când le comercializau. Scoateau câteva zeci de coli de celofan și le vindeau. Dacă erai prins, în funcție de valoarea pagubei, puteai

fi și condamnat. Contractul de muncă nu prea se desfășura.”

Tehnologie veche, made in Germania și Italia

În combinat, despre modernizarea tehnologiei în anii '80 nu putea fi vorba. Cum toate fondurile erau folosite pentru plata datoriei externe, au funcționat încontinuu vechile mașini aduse din Germania și Italia.

(Continuare în pag. a II-a)

Divergențe româno-sovietice privind frontiera de stat dintre cele două țări

În luna martie 1989 a avut loc cea de-a optsprezecea sesiune a Comisiei mixte româno-sovietice pentru verificarea traseului liniei de frontieră dintre cele două state.

Câteva săptămâni mai târziu, la 19 aprilie 1989, generalul-colonel Vasile Milea, ministru al Apărării Naționale, și Ioan Totu, ministrul Afacerilor Externe, i-au trimis lui Nicolae Ceaușescu un raport referitor la opiniile diferite care existau la reprezentanții României și cei ai URSS, în privința stabilirii graniței comune în zona Insulei Maican - din Delta Dunării. În nota anexată la raportul celor doi miniștri, notă pe care o edităm în continuare, au fost explicate pe larg motivele divergențelor româno-sovietice. Drept urmare, cei doi miniștri au propus președintelui României, iar acesta a fost de acord, ca „la sesiunile următoare ale Comisiei mixte, delegația română să acționeze în continuare pentru a evita cedarea oricăror suprafețe de teritoriu, potrivit Tratatului (de frontieră, semnat de reprezentanții României și URSS în anul 1961 - n.r.), care prevede că frontiera trece în sectorul de ape pe mijlocul șenalului navigabil principal”. (P.O.)

Notă cu unele probleme rezultate la sesiunea a XVIII-a a Comisiei

mixte româno-sovietice pentru verificarea traseului liniei de frontieră

1. Potrivit prevederilor Tratatului de frontieră din 1961, începând din anul 1983 s-au executat în comun verificări și măsurători hidrografice în teren, în urma cărora - la nivelul Comisiei mixte - s-au convenit noul traseu al frontierei și apartenența teritorială viitoare a insulelor.

Cu acest prilej, în zona Insulei Maican de pe Brațul Chilia s-a constatat că s-a schimbat șenalul navigabil principal, modificându-se astfel traseul liniei de frontieră. Ca urmare, s-a stabilit că insula trebuie să treacă la teritoriul românesc, fapt consemnat - cu deplinit acord al părților - în procesul-verbal al sesiunii a X-a și a XI-a ale Comisiei mixte, din 1987, care urma să fie inclus în documentul final, în vederea ratificării de către cele două guverne. După terminarea lucrărilor de teren, s-au editat originalele de probă ale noilor documente de demarcație: partea română pentru sectorul Râului Prut (cu excepția zonei lacului de acumulare „Stânca-Costești”, care are un regim aparte), iar partea sovietică pentru Fluviul Dunărea și apele de frontieră din Carpații Răsăriteni.

(Continuare în pag. a II-a)

REVOLUȚIILE DE CATIFEA

Intellectualii cehi și slovaci numărau zilele regimului comunist

Regimul lui Husak este epuizat. El nu mai are ce să ofere populației. Reformele din URSS îl delegitimază și îl expun presiunilor interne. Nu mai există nici un motiv de a rămâne pe vechile poziții, de vreme ce URSS a renunțat la doctrina Brejnev, iar Kremlinul face el însuși reformele Primăverii de la Praga. Ceea ce le reamintește cehoslovacilor prin ce au trecut. Când glasnost și perestroika sunt în curs la Moscova, iar Husak duce încă politica impusă de Brejnev, un banc circula la Praga. În el, liderii cehoslovaci decid să salveze socialismul în URSS... trimițând ca ajutor frățesc, la Moscova, Armata proprie, pentru a-i aresta pe Gorbaciov și oamenii lui, în schimbul serviciului făcut în 1968. URSS urma astfel să fie normalizată. Într-adevăr, cele două regimuri își inversaseră politica. În URSS se fac reforme, iar la Praga conservatorii au înghețat totul. Populația este tot mai nerăbdătoare să iasă dintr-un înghet de 20 de ani.

Începând din august 1988, protestele se țin lanț. Perioadele de calm care urmează sunt aparente și temporare. Opoziția și puterea se pregătesc pentru viitoarea confruntare. În același timp, în Slovacia, unde opoziția politică este mai puțin activă, ia amploare mișcarea pentru libertăți reli-

gioase. La 27 ianuarie, prim-ministrul, Ladislav Adamec, îl atacă public pe cardinalul Frantisek Tomasek. Motivul este amestecul Bisericii în politică. La 21 februarie, tribunalul îl condamnă pe Vaclav Havel la nouă luni închisoare. El se face vinovat de „activități antistatale”. A fost o prostă inspirație pentru autorități. Ele au sperat ca, pedepsindu-l pe cel mai cunoscut disident, să intimideze opoziția. Guvernul tocmai semnasese în ianuarie la Viena acordurile privind drepturile omului. După pronunțarea sentinței, autoritățile se văd confruntate cu multiple acțiuni de protest. În plus, organizațiile internaționale, mass-media, guvernele străine iau atitudine. Guvernul de la Praga se vede izolat, ținta unei publicități negative, care îi slăbește și mai mult autoritatea. Radio Europa Liberă, BBC, Vocea Americii tin la curent populația cu aceste critici și proteste la adresa regimului lui Husak. O lună după procesul lui Havel, apelul respinge eliberarea sa, dar își reduce pedeapsa la jumătate. Esta un succes al presiunilor exercitate pe plan internațional, dar și în interior, unde s-a produs o adevărată „explozie a petițiilor” de solidaritate cu Havel.

(Continuare în pag. a II-a)

CALENDAR

11 noiembrie (sâmbătă)
Soarele a răsărit la 7:06, a apus la 16:53
Luna a răsărit la 15:24, a apus la 4:39
Sărbătoare creștină: Sf. M. Mc. Mina; Sf. M. Victor, Chiehintie și Ștefanida; Cuv. Teodor Studitul

S-a întâmplat la

11 noiembrie 1989

- Secretarul general al CC al PC Chinez, Jiang Zemin, l-a primit la Beijing pe fostul secretar de stat al SUA, Henry Kissinger. Au fost examinate probleme de interes comun.
- În capitala Austriei a început cea de-a patra rundă de negocieri cu privire la reducerea trupelor și armamentelor convenționale în Europa de la Atlantic la Ural. La convorbiri participau reprezentanți ai statelor membre ale Tratatului de la Varșovia și statelor membre ale NATO.

Ramona VINTILĂ

JURNALE PERSONALE

11 NOIEMBRIE

Căderea simbolică a Zidului de la Berlin. Când vedem pe ecranul televizorului primele imagini cu buldozerele deschizând pasaje în zid, când se promet alegeri libere, când aflăm că, în Bulgaria, Jivkov și-a dat demisia, nu putem să nu ne amintim de imensa speranță stărnită în '56 de revoluția maghiară. Și să nu deplângem timpul pierdut. Atunci, am fi regăsit un București încă intact (și oamenii, și casele, și amintirile încă proaspete): comunismul provocase tragedii, nu și metastaze. Așa că uluirea în fața finalului ce se anunță nu e tot atât de mare pe cât e de sărăcăcioasă, într-un prim moment, bucuria. Acestui „de ce atât de târziu?” vine însă, destul de rapid, să i se adauge, anulându-l, un „nu credeam că vom mai trăi să vedem așa ceva”, ce transformă tristețea inițială în exaltare. Mai mult, nu ne dezbărăm de impresia c-am pătruns

într-un fel de irealitate răscumpărătoare. Dar în România încă nu s-a produs, nici răscumpărare, nimic. Așteptarea e acum ca o febră. Și trebuie să luptăm împotriva speranței ce se instalează, îndărătnică. De atâtea ori dezisă, încât mi-e frică de ea.

Doina Cornea a declarat greva foamii, pentru a protesta împotriva regimului Ceaușescu în general și a arestării lui Dan Petrescu, îndeosebi. Sun la „Europa Liberă”. Mircea Carp mă înregistrează prin telefon și știrea e difuzată la „Programul politic” imediat.

Bucureștiiul e singura mare capitală estică pe străzile căreia n-au coborât încă mulțimile. La Praga, 10.000 de oameni au înfruntat poliția, iar la Chișinău au fost morți și răniți.

Considerațiile asupra „condiției românești”, pe mai târziu... Deocamdată, trebuie salvat Dan Petrescu. Monica Lovinescu, Pragă. Unde scurte V, București, Humanitas, 1995, p. 228

(Continuare în pag. a II-a)

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Brucan, interesat de instalațiile pentru gaze ale vecinilor

Strict secret
Ex. nr. 1
Ministerul de Interne
Departamentul Securității Statului
UM 0672 - București
Nr. 2/00484587 din 14.11.1989
Către Direcția a III-a
Ind. 31/NS
Notă privind filialul obiectivului „Sergiu”, efectuat în ziua de 11.11.1989, între orele 0:00 și 24:00

Activitatea obiectivului
La ora 8:15 a plecat de acasă, a mers la centrul de pâine, a cumpărat pâine,

apoi la magazinul de legume-fructe de unde a făcut unele cumpărături. În drum spre casă s-a întâlnit întâmplător cu individul care locuiește în Bdul Gloriei nr. 66. Acesta l-a întrebat dacă a rezolvat defecțiunea boilerului și i-a promis că va vorbi cu un meseriaș care va veni la el acasă.

„Sergiu” i-a mulțumit și-au luat la revedere, iar la ora 8:40 a intrat în casă. A plecat din nou la ora 12:00, a mers la magazinul alimentară, de unde a plecat imediat, revenind acasă. După două minute a plecat cu câinele și s-a plimbat pe Str. Izbiceni, a depășit Stadionul

Biruința (era închis) și s-a oprit la intersecția cu Str. Trămveni. A privit la mai multe imobile ce aveau instalație pentru gaze, apoi mergând încet a revenit acasă. A lăsat câinele în curte, apoi a mers la vecinul său (numitul Georgescu), dar nefiind acasă s-a întors la locuință, ora fiind 10:45.

Comandantul unității (ilizibil)
Șeful serviciului (ilizibil)
Document din volumul: Dosarul Brucan. Documente ale Direcției a III-a Contraspionaj a Departamentului Securității Statului (1987-1989), Iași, Editura Polirom, 2008, p. 721-722

Agenda Elenei Ceaușescu

Sâmbătă, 11 noiembrie 1989, o cafea prelungită cu Poliana Cristescu a fost partea de destindere a zilei (orele 10:00-11:15).

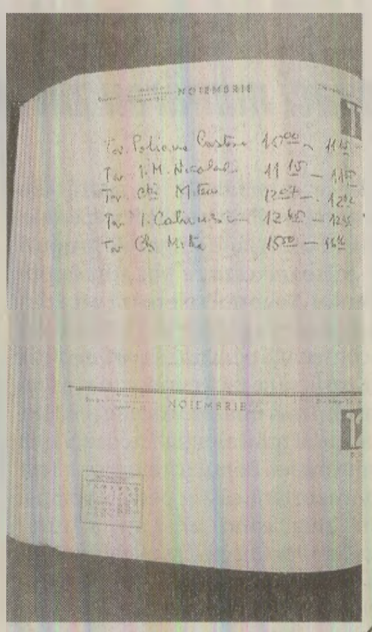
După plecarea fostei nurori l-a primit pe viceprim-ministrul Guvernului, I.M. Nicolae (orele 11:15-11:55). Responsabil, printre altele, cu sistemul energetic național se prea poate să fi discutat și programul consumului casnic în zilele Congresului XIV. Nu era de dorit ca ziaristii străini să vadă cartiere cufundate în întineric. Discuții despre apropiatul eveniment va fi purtat „Tovarășă” și cu Ion Catrinescu, prim-adjunct al secției organizatorice a CC al PCR (orele 12:45-12:48).

La amiază, între orele 12:50 și 13:05, s-a ținut o ședință de lucru, la săliță, cu Nicolae Ceaușescu. Tema ei e neobișnuită - „aprovizionare Brașov”. Se implineau curând doi ani de la protestele muncitorilor brașoveni. Închisi sau mutați disciplinar, nu aveau a se teme de contestatarii de atunci. Presa străină și demonstrațiile populare din alte țări aduceau însă mereu în discuție Brașovul ca focar de revoltă anticeaușistă. Iar jurnaliștii străini solicitaseră acreditări de presă în număr mai mare ca la orice alt Congres al PCR. Majoritatea seoseau înainte de începerea lucrărilor și voiau să rămână câteva zile după încheierea lor. Se așteptau ca la Brașov să fie un adevărat exod de jurnaliști dornici „să dezgroape

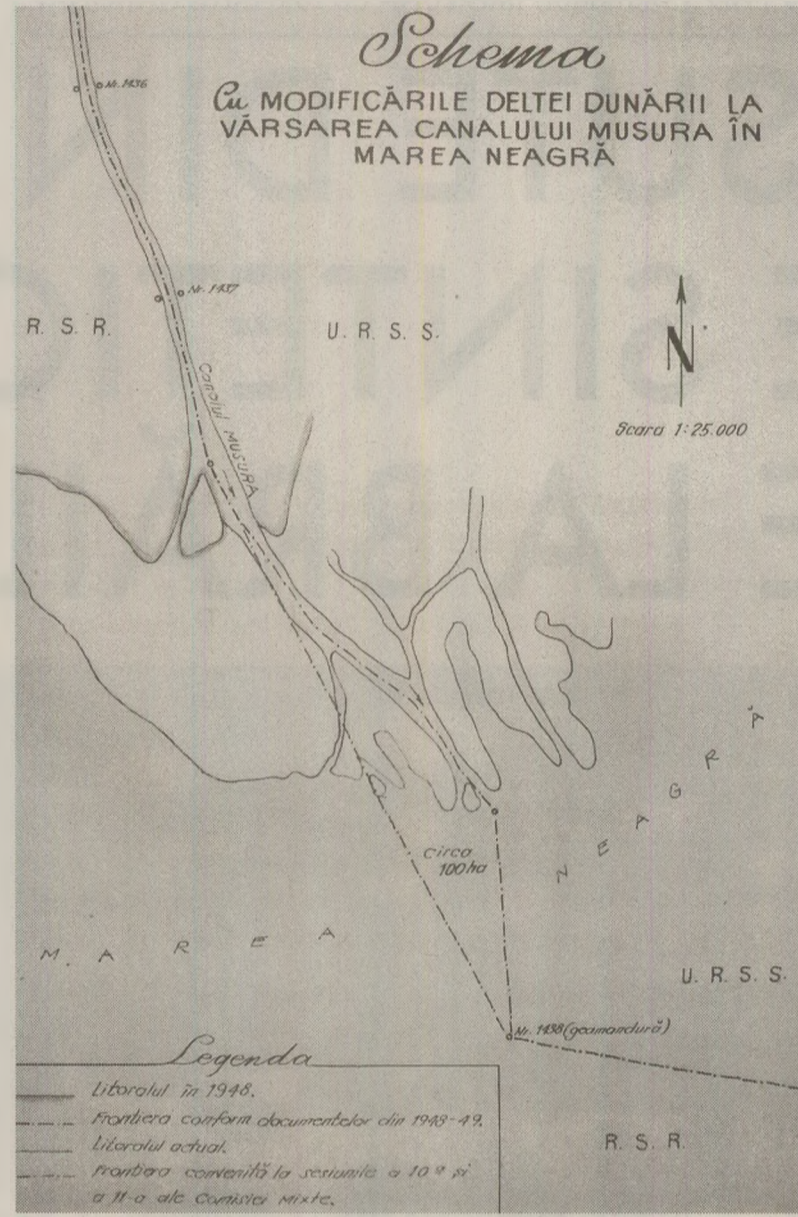
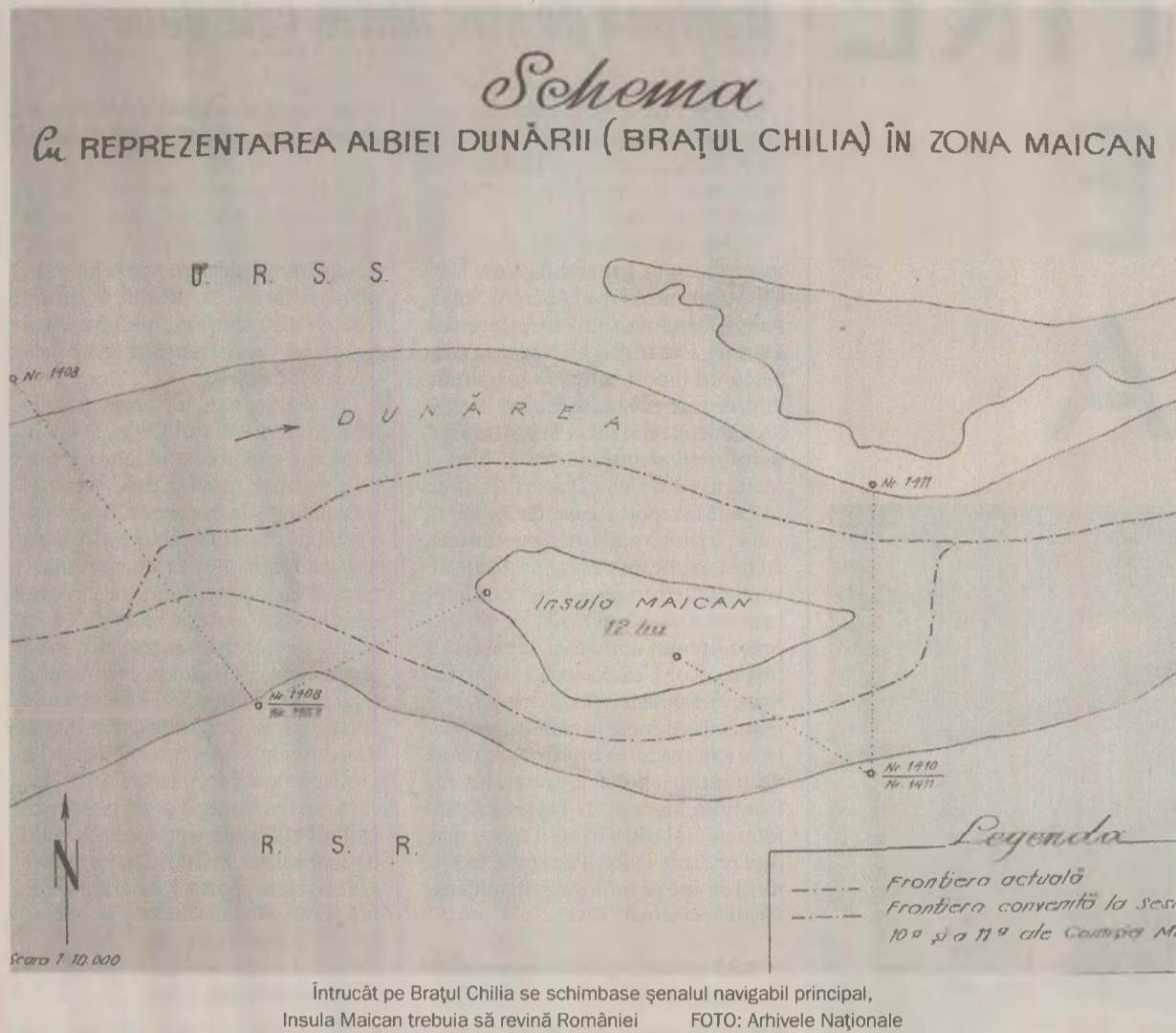
morții” și „să denigreze realizările socialismului”. Butaforia aprovizionării o cunoștea Ceaușescu prea bine încă de la Festivalul Internațional al Tineretului organizat la București în 1953. Cu săptămâni înainte se ocupaseră și atunci de depozitele Capitalei, astfel încât „viața bună” să fie corespunzător reprezentată în magazinele comerțului socialist.

De două ori, la Cabinetul 2 a fost Constantin Mitea (orele 12:07-12:32 și 15:50-16:16). Să fi discutat despre documentele Congresului XIV ori conținutul telegramelor de felicitare pentru „trădătorul” Mladenov?

Lavinia BETEA



Divergențe româno-sovietice privind frontiera de stat dintre cele două țări



Întrucât pe Brațul Chilia se schimbaseră șenalul navigabil principal, Insula Maican trebuia să revină României FOTO: Arhivele Naționale

(Urmare din pag. 1)

Schimbul acestor documente pentru verificare reciprocă și punere de acord trebuia să aibă loc ulterior. Ca urmare, în luna ianuarie a.c. (1989 - n.r.), delegația sovietică a trimis delegației române originalele de probă pentru Fluviul Dunărea.

Constatănd că în zona Insulei Maican partea sovietică nu a ținut seama de cele stabilite în comisie și a făcut, în mod unilateral, modificări la traseul frontierei de stat față de cel convenit, iar pe Canalul Musura, la ieșirea în Marea Neagră, nu a reprezentat linia de frontieră, delegația română - pe baza mandatului încredințat, a înapoiat documentele respective și nu a predat originalele de probă pentru sectorul Prut. Tot

odată, a informat delegația sovietică asupra motivelor înapoierii acestora, cu propunerea de a fi refăcute în spiritul celor convenite anterior, de comun acord.

2. La sesiunea a XVIII-a a Comisiei mixte, din martie 1989, delegația sovietică a prezentat, din nou, aceleași documente modificate în mod unilateral și a arătat că, în conformitate cu Protocolul din 1948 (prin care România a cedat Insula Șerpilor Uniunii Sovietice - n.r.), Insula Maican aparține teritoriului URSS și această apartenență nu poate fi modificată în nici un fel, iar prevederile Tratatului din 1961 cu privire la șenalul navigabil principal nu și-au aplicabilitate în această zonă. Totodată, delegația sovietică nu a mai fost de acord nici cu traseul frontierei convenite de comun acord de Comisia mixtă pe Canalul

Musura, la ieșirea în Marea Neagră, apreciind că în acest sector, din cauza depunerilor aluvionare care fac ca acesta să se deplaseze spre est, se produc pierderi de teritoriu pentru URSS, în care scop a avansat propunerea de a se restabili vechea albă din 1948.

Delegația sovietică a arătat că unele prevederi ale Tratatului din 1961 se contrazic, sunt interpretabile și chiar depășite și a afirmat că, potrivit principiului șenalului navigabil principal, frontiera (româno-sovietică - n.r.) ar trebui să treacă pe Brațul Sulina. A susținut că ar trebui să se propună guvernelor celor două țări revizuirea sau înlocuirea lui.

3. Delegația română și-a exprimat dezacordul său categoric față de asemenea puncte de vedere, în contradicție cu cele convenite anterior de comun acord, arătând că aceste modificări unilaterale pot duce la punerea în discuție și a altor sectoare ale traseului convenit.

Delegația română a arătat că în cazul Insulei Maican nu este vorba despre pretenții teritoriale, ci despre aplicarea întocmai a Tratatului (din 1961 - n.r.).

Partea sovietică nu respectă însă ceea ce s-a convenit de comun acord și prin această revenire încearcă în mod arbitrar să limiteze aplicarea principiului șenalului navigabil principal și să creeze avantaje teritoriale pe seama părții române. Delegația română a combătut teza că Tratatul (româno-sovietic din 1961 - n.r.) este depășit și a precizat că atât timp cât este în vigoare trebuie respectat întocmai.

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

Din partea Comitetului Politic Executiv, la lucrări a luat parte Emil Bobu, care a vegheat la buna desfășurare a evenimentului. Principalul punct pe ordinea de zi a fost rezoluția privind reorganizarea lui Nicolae Ceaușescu în funcția de secretar general la „marea forță a comunistilor”. „Conferința organizației județene de partid Constanța, exprimând voința de nestrămutat a comunistilor, a tuturor celor care trăiesc și muncesc pe aceste străbune plaiuri românești, susține, într-o deplină unitate cu partidul și țara, propunerea Comitetului Central al Partidului Comunist Român ca la apropiatul forum al comunistilor români, în funcția de secretar general al partidului să fie reales tovarășul Nicolae Ceaușescu, ilustrul conducător de partid și de țară”.

Vânt de schimbare la Sofia

Nicolae Ceaușescu i-a trimis o telegramă de felicitare lui Petăr Mladenov, cu ocazia alegerii acestuia în funcția de secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar. Documentul a fost sec publicat în Scintela, fără a se face nici o referire la schimbările care se produceau la sud de Dunăre. La Sofia, veteranul Todor Jivkov fusese înlocuit de la putere de o echipă de reformatori. În telegramă, Ceaușescu își păstra tonul optimist privind relațiile cu bulgarii: „Cu prilejul alegerii dumneavoastră în funcția de secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar, vă adresez calde felicitări și cele mai bune urări de succes în dezvoltarea economică și socială a țării, în construcția societății socialiste. Folosește acest prilej pentru a-mi exprima satisfacția că relațiile tradiționale de prietenie dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Bulgar, dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Bulgaria se dezvoltă pe multiple planuri, spre binele și interesul ambelor noastre popoare”.

Victorie a voleibalistelor rapide

La sala „Rapid” din București a avut loc meciul retur dintre echipele feminine Rapid București și Nausicaa Reggio Calabria (Italia), contând pentru Cupa Federației Europene de Volei. Victoria a revenit voleibalistelor române, cu scorul de 3-1. Întrucât prima întrunire fusese câștigată de formația italiană cu 3-2, pentru faza următoare s-a calificat echipa Rapid București.

Olandezii l-au supărat pe Ceaușescu

Guvernul olandez se manifesta din ce în ce mai vehement împotriva regimului de la București patronat de Nicolae Ceaușescu. Un raport al Securității de la 11 noiembrie constata următoarele „amestecuri în treburile României” ale autorităților de la Amsterdam: „intensificarea campaniei propagandistice de denigrare a realității din România și stimularea prin toate mijloacele, inclusiv prin posibilitățile Ambasadei Olandei la București, a elementelor protestatare din țara noastră; sprijinirea în continuare a organizațiilor în Olanda de manifestări anticomuniste, deosebit de tenebre și neprietenoase față de drepturile omului și a programului de modernizare a localităților; tolerarea pe mai departe a activității grupurilor iredentiste-maghiare din Olanda”.



PREȘEDINTELE ȘEDINTEI CEAUȘESCU LA ÎNTRUNIREA CONGRESULUI AL XIV-LEA AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, ÎN SPIRITUL ORIENTĂRII ȘI INDICĂRII FORMULATE DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

ULTIMA SINTEZĂ AGERPRES CITITĂ DE CEAUȘESCU

Respingerea încercărilor forțelor reacționare de denigrare a socialismului, de destabilizare a situației din unele țări socialiste

„Știu că în Occident mulți consideră existența a două sisteme sociale drept principala dificultate (în legătură cu unitatea europeană - n.r.). Dar dificultatea constă mai degrabă în convingerea foarte răspândită - ba chiar precept politic - că prin depășirea scindării Europei se are în vedere «depășirea socialismului». Aceasta este însă calea spre confruntare, dacă nu chiar mai rău”. (M. Gorbaciov, Cuvântare la Adunarea Consiliului Europei, iulie 1989, Agenția TASS).

„Anumite cercuri din Occident doresc să prezinte procesele care au loc în țările socialiste drept falimentul socialismului, al înșelăciunii de socialism. În realitate, este vorba despre dorința de a găsi un răspuns optim pentru socialism la imperatiile timpului” (M. Gorbaciov, octombrie 1989, Agenția TASS).

„Nu este un secret că forțele imperialiste cele mai reacționare încearcă să interpreteze greutățile legate de restructurare ca o confirmare a prorocțiilor tradiționale despre inevitabilitatea eșecului «experimentului comunist», nu ezită să folosească aceste greutăți pentru a exercita presiuni asupra țărilor noastre, organizându-se împotriva lor diferite acțiuni dușmănoase...”

Există și forțe care își leagă de restructurare iluziile despre evoluția societății noastre în direcția capitalismului, despre renunțarea la valorile socialismului. Cred că nu mai trebuie dovedit că asemenea planuri sunt castele de nisip. Noi nu ne vom abate de la calea socialistă de dezvoltare”. (V.A. Medvedev, membru al Biroului Politic,

secretar al CC al PCUS, Cuvântare la Consfătuirea secretarilor cu probleme ideologice ai Comitetelor Centrale ale partidelor comuniste și muncitorești din unele țări socialiste, Berlin, septembrie 1989).

Încercările de destabilizare sunt inacceptabile și primejdioase

„...Sunt inacceptabile și primejdioase chiar și pentru Occident încercările de destabilizare a situației din statele socialiste prin folosirea proceselor tumultuoase ale transformărilor care au loc în aceste țări... Vizitele întreprinse de președintele SUA, G. Bush, în Polonia și Ungaria reprezintă o acțiune firească, dar cu condiția de a fi stăvilită tentația de a se folosi procesele complexe ale transformărilor din țările unui alt sistem pentru a le abate de pe calea pe care și-au ales-o singure” (M. Gorbaciov, Cuvântare la sesiunea Sovietului Suprem al URSS, august 1989, Agenția TASS).

„Apartența statelor europene la sisteme sociale diferite este o realitate... orice amestec în treburile interne și orice încercări de a limita suveranitatea statelor atât prietene și aliate, cât și a oricăror altora sunt inadmisibile” (M. Gorbaciov, Cuvântare la Adunarea Consiliului Europei occidentale, iulie 1989, Agenția TASS).

Arhivele Naționale, Fond CC al PCR - Secția Relații Externe, Dos. nr. 22/1989

DIN ARHIVA CC AL PCR

Lista partidelor care au transmis componența delegațiilor participante la cel de-al XIV-lea Congres al PCR (I)

- Țări socialiste**
 - Partidul Comunist al Uniunii Sovietice** - Vorotnikov Vitalii Ivanovici, membru al Biroului Politic al CC al PCUS, vicepreședinte al Sovietului Suprem al URSS, președintele Sovietului Suprem al RSFSR - Tiajelnikov Evgheni Mihailovici, membru al CC al PCUS, ambasadorul URSS în RS România
 - Nikulin Ivan Ivanovici**, prim-secretar al Comitetului regional Novgorod al CPUS
 - Partidul Comunist Chinez** - Qiao Shi, membru al Comitetului Permanent al Biroului Politic, membru al Secretariatului Central al PCC
 - Hu Jintao**, membru al CC al PCC, prim-secretar al Comitetului de partid al regiunii autonome Tibet
 - Ni Shuzheng (f)**, membru supleant al CC al PCC, adjunct al șefului Secției Relații Externe a CC al PCC
 - Wan Jinqing**, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Republicii Populare Chineze în RS România
 - Partidul Muncii din Coreea** - Yang Hiong Muk, membru al Biroului Politic al CC, premierul Consiliului Administrativ al RPD Coreene
 - Partidul Muncitoresc Unit Polonez** - Zbigniew Michalek, membru al Biroului Politic, secretar al CC al PMUP
 - Dobrochna Kedzierska Truszczyńska**, deputată în Seim din partea PMUP
 - Wladyslaw Plewniak**, prim-secretar al Comitetului voievodal de partid Tarnow
 - Stanislaw Gajda**, instructor principal la Secția Relații Externe a CC al Partidului Muncitoresc Unit Polonez
 - Partidul Comunist din Cehoslovacia** - Karel Urbánek, membru al Prezidiului CC al partidului, președintele Comitetului pentru activitatea de partid din Cehia
 - Jan Siroky**, șef secție la CC al PCC pentru munca de partid în industrie, construcții, transporturi și comerț interior
 - Jan Papp**, ambasadorul RS Cehoslovace în RS România
 - Uniunea Comunistilor din Iugoslavia** - Marco Lolic, membru al Prezidiului Comitetului Central al UCI
 - Vladimir Nadjadin**, instructor la Secția internațională a CC al UCI
 - Partidul Popular Revoluționar Mongol** - Bugin Dejid, membru al Biroului Politic, secretar al CC al PPRM
 - I. Lolouren**, șef de secție la CC al PPRM, membru al CC al PPRM
 - T. Zalaa**
 - Partidul Comunist din Vietnam** - Dao Duy Tung, membru al Biroului Politic, secretar al CC cu problemele de cultură și ideologie
 - Treinh Negoc That**, adjunct al șefului Secției Relații Externe
 - Nguyen Trong Lieu**, ambasadorul RS Vietnam în RS România
 - Partidul Comunist din Cuba** - Jorge Risquet Valdes Salvadia, membru al Biroului Politic, secretar al CC al PC din Cuba
 - Niel Ruiz Guerra**, ambasadorul R. Cuba în RS România
 - Juan J. Cardenas Hurrtrado**, instructor la CC al PC din Cuba
- Arhivele Naționale Fond, CC al PCR - Secția Cancelarie, dos. nr. 72/1989

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Am avut mari emoții cu Liana: apăruseră niște simptome care puteau lăsa să se întrevadă pericolul dezlipirii de retină. Controlul făcut ieri de medic a înlăturat această supoziție. Să dea Dumnezeu să fie în continuare la fel!

Stăgăroiul a fost entuziasmat de vizionarea de ieri. Asta ar trebui să mă pună pe gânduri... Adevărul este că și eu am avut o senzație bună, ceea ce rar mi s-a întâmplat în această fază de lucru, cu materialul incomplet și abia la prima sau la a doua tăietură. Să vedem mai departe.

Țările din Est evoluează vertiginos. Acum un an nu puteai să te duci cu gândul că, practic, Ungaria și Polonia nu mai sunt țări comuniste; că nu e nici o lună de când a căzut Honecker și în RDG totul ia o turnură uluitoare.

Pentru ca ieri să demisioneze Jivkov. Cercul se strânge. Cine urmează? Și când?

Alexandru Tatos, Pagini de jurnal, Ediție alcătuită de Liana Molnar-Tatos, București, Editura Albatros, 1994, p. 543

Mari evenimente în țările din Est. Și în Polonia, și în Ungaria, mai nou, circulație liberă între cele două Berlinuri. Jivkov a demisionat. Pentru prima oară, de decenii încoace, cred și sper că se va termina și cu Ceaușescu!

Am apărut (alături de El Bishop, Auden și Silvia Plath, Roehke etc.) într-un caiet scos de „The New Yorker”, dedicat profesorilor de liceu. Uimitoare lucruri mi se întâmplă!

Nina Cassian, Memoria ca zestre, Cartea a III-a, 1985-2005, București, Institutul Cultural Român, 2005, p. 90

Evenimentele ne-au prins, încăt am uitat și de-ai noștri, de viața noastră simplă, dar nu anostă, de culorile peisajului, de luminile orașului și de cețurile toamnei. Am devenit patetic, iluzii, isterici, și-mi displace, omul sub vremi, lumea în busculadă... La Chișinău, situația este tot instabilă. Interdicții polițiste de mitinguri, de circulație nocturnă, de vânzare de alcool, de pătrundere a autobuzelor străine pe teritoriul republicii totalitare, arestări, loviri... S-au împlinit și sărbătorit 21 de ani de la obținerea independenței Poloniei. Canada acordă polonezilor 18 milioane de dolari... Presa nu vine nici astăzi. Cenzura e cu ochii în patru, adică în panică, să nu se strecoare ceva subtil și dușmănos împotriva dictaturii... Așteptăm cu emoție meciul de fotbal România-Danemarca. Numai Vio nu vrea să vină acasă: ori se simte bine la București, ori nu mai are dor de noi, ori ne așteaptă pe noi la Mahomed.

REVOLUȚIILE DE CATIFEA

Intellectualii cehi și slovaci numărău zilele regimului comunist

(Urmare din pag. 1)

Apărarea lui Havel este un excelent exemplu de mobilizare a societății. Pentru opoziție este și un exercițiu de organizare necesar în confruntarea cu regimul. Peste 500 de artiști (actori, ziariști, regizori, artiști plastici, muzicieni) semnează o petiție la începutul lunii mai pentru eliberarea lui Havel și a altor lideri ai opoziției. Mai ales oameni de cultură și studenții s-au implicat în contestarea regimului. „Într-o țară ca Cehoslovacia unde (...) actorii și oamenii de artă au o mare autoritate morală, atunci când vor să o folosească, nici un guvern nu poate supraviețui”. Influența artiștilor compensează influența unei contraelite

politice împiedicate să apară din cauza represaliilor serviciilor speciale. Artiștii constituie singurele grupuri de persoane care se pot adresa publicului. Regimul tolerează arta din rațiuni propagandistice. Îl tolerează în consecință pe artiști. Ei pot, în ciuda cenzurii, să se facă cunoscuți și apreciați. În lipsa unei contraelite politice, ei au jucat rolul esențial în coagularea contestației. Popularitatea lor a fost un important câștig pentru opoziție. Din ziua când ei s-au alăturat disidenților Chartei '77, zilele regimului erau numărate. De altfel, teatrele Cehoslovaciei au fost focarele în care s-a pregătit dinamizarea societății civile, starea de spirit revoluționară din noiembrie-decembrie 1989. În tot

Economii la producția de nutrețuri

Apropiatul Congres al XIV-lea al PCR i-a determinat pe activiștii de la Fabrica de Nutrețuri Combinat din Cluj să-și prezinte realizările pe primele zece luni ale anului 1989. Conform raportărilor oficiale, în această perioadă, planul la producția fizică a fost îndeplinit în proporție de 105,6%, productivitatea muncii a fost depășită cu 8,1%, iar planul de investiții a fost și el depășit cu 7,7%. Performanțele au fost realizate în condițiile „încălzirii stricte în nivelurile admise la cheltuielile totale și materiale efectuate pentru 1.000 de lei producție marfă”.

Întârzieri în depozitarea recoltei

O inspecție-fulger a responsabililor agricoli din județul Timiș a descoperit că, deși conform planificării campania de recoltare trebuia să fie la final, în unele unități existau nereguli. Întârzierile se înregistrau la recoltatul porumbului și sfeclii de zahăr, la strânsul cocenilor, insulozarea suculentelor și efectuarea arăturilor adânci. Stadiul necorespunzător al lucrărilor menționate nu se datora atât ploilor căzute în cursul săptămânii (care totuși fuseseră intense), cât mai cu seamă „neajunsurilor manifestate în organizarea și desfășurarea activităților zilnice, prin insuficiența folosire a forței de muncă și a capacităților tehnice existente în dotare”. Concluzia controlului a fost ca „pretutindeni, unde se mai constată rătăcirii în urmă, să se acționeze cu toate forțele și mijloacele, fără răgaz, pentru transportul și punerea la adăpost a ultimelor cantități de recoltă din rodul atât de bogat al acestei toamne”.

Zilele culturii clujene

În cadrul „Zilelor culturii clujene” au avut loc mai multe manifestări dedicate teatrului: dezbateri, mese rotunde, recitaluri de poezie, montaje literar-muzicale, spectacole. La Casa pionierilor și școlimilor patriei a fost programată dezbateră „Valențe educative ale dramaturgiei pentru copii”; la Teatrul de păpuși - dezbateră „Valorile estetice ale spectacolului de teatru de păpuși”; la Casa municipală de cultură - dezbateră „Mișcarea teatrală de amatori în Festivalul Național «Cântarea României»”; la Cooperativa „Mobilă și tapiserie” - dezbateră „Eroii zilelor noastre, personaje ale dramaturgiei contemporane”; la Liceul Economic - masa rotundă „Teatrul - modalitate de educare patriotică, de formare a conștiinței artistice a tinerilor”; la Clubul sindicatului învățămintului - masa rotundă „Rolul teatrului în educarea patriotic-revoluționară a elevilor”; la Teatrul Național - masa rotundă „Exemplificarea demersului teatral, factor esențial în finalitatea sa militanță, civică”; la Școala populară de artă - dezbateră „Poezia patriotică în montajul literar”. La toate aceste manifestări au participat directorii teatrelor clujene, actori, critici de teatru, cadre didactice, activiști culturali, regizori și amatori ai Teatrului de amatori.

Au fost programate: montajul literar-muzical „Omagiu partidului, conducătorului iubit” la Teatrul Maghiar de Stat; recitalul de poezie română contemporană „Cu tot ce am aparțin acestui pământ”; spectacolul „Anunț la mica publicitate”, urmat de o dezbateră cu publicul la Teatrul Național; spectacolul „Surorile Boga” la Teatrul Maghiar de Stat; spectacolul „Logodnica răsfățată” în întreprinderea formației „Gaudemus” a Institutului Politehnic, la Casa de cultură a studenților.

Ilorion ȚIU

Istoriile țesute din fire și fibre sintetice toarse la Brăila

(Urmare din pag. 1)

La vremea lor, vârfuri ale tehnicii, cei adevărați. La fabrica de acid sulfuric, își amintesc muncitorii, răcirea acidului se făcea prin răcitoare din țevă, stropite mereu cu apă, fabricate dintr-o fontă silicioasă, ca să reziste în mediu coroziv. La un moment dat, s-a propus și aplicat ideea folosirii unui singur tub de oțel inoxidabil, cărui i s-a făcut protecție anodică. La câte trei zile însă, țeava se fisura, iar muncitorii o sudau. Astfel se făcea „modernizarea procesului tehnologic” spre sfârșitul regimului, cu cărpeli și inovații păguboase. Într-un asemenea mediu periculos, accidentele de muncă pândeau la tot pasul lucrătorii neatenți. „Uneori nu se respectau normele de protecție a muncii”, spune maestrul Mircea. „Dacă la fabrica de sulfură de carbon nu le respectai, puteai să zbori. A fost odată o mică scăpare, prin canalizări, și datorită condensului fierbinte, cu aburi, au început să zboare capacele, care erau oricum ruginite.”

Când au bubuit, plăcile de beton zburau de parcă aveau câteva kilograme. O dată pe lună se ținea o lecție de protecție a muncii pe o anumită temă. Iar la intrarea în tură, când lumea se schimba în echipamente, venea maestrul. Aveam odată o intervenție. I-am spus muncitorului: «Te echipezi cu mască și costum, cu tot ce trebuie». A protestat, dar s-a echipat. Ce trebuia să facă el? Trebuia să ia o conductă de 40-50 cm în diametru. Pe o placă erau montate un termometru și un nanometru. Înăuntru s-a creat o mică presiune și când muncitorul a desfăcut capacul i-a sărit acid pe toată fața. Eram pregătit cu furtunul și l-am spălat.”

Averea din laborator

La CFA, cel mai păzit loc era laboratorul, unde se tratau aur și platină. „Erau niște orificii foarte mici, aproape că nu le vedeai cu ochiul liber, care se tratau cu acid sulfuric, se fierbeau, ca să iasă celofibră”, spune Nicolae Ghiță. „Acolo lucrau numai femei, pentru că era o muncă mai ușoară.” Printre angajatele laboratorului era și soția lui, Ștefana Ghiță. „Noi eram închise acolo”, spune fosta laborantă. „Dacă eram nou angajată și venea un șef de secție și eu nu-l cunoșteam, nu aveam voie să dau drumul la usă până nu prezenta legitimația. De exemplu, dacă suna la sonerie, și eu ieșeam și vedeam, întrebam: «Cine sunteți dvs.?». «Păi sunt șeful de secție». «Nu vă supărați, nu vă cunosc, prezentați legitimația». Există un geam cu gratii. Acolo era o avere. O sumă



O familie de muncitori la Combinatul de Fibre Artificiale din Brăila avea posibilitatea unui trai decent, în care intrau excursii anuale

foarte mare, erau 68 de milioane de lei. Se trata cu sodă un carton mai gros, se făcea un material cu sulfură de carbon, se obținea un lichid vâscos, de culoarea uleiului, brun, lichidul se pompa într-o baie, în care intra prin filierele astea. Ca să reziste în mediu coroziv erau orificii multe. Dacă pierdeai o filieră era proces. Trebuia să plătești foarte mulți bani. În momentul în care se infundă câte o filieră, se schimba la laborator, se

dădea una curată. Lichidul ieșea prin orificiile mici și, în contact cu acidul sulfuric din baie, se forma firul. Astfel se făcea un cablu, se tăia la dimensiuni mici, se spăla. Și la sfârșit se balotau. Aveam garanția la ele.”

În concedii, în toată țara

Muncitorii își amintesc cu plăcere și de momentele petrecute între lunile de muncă.



Povestesc cu încântare de concediile pe care și le permiteau oriunde în țară. „Eu luam concediu în fiecare an în perioada iulie-august”, spune Gabriel Mircea. „Pentru noi, la numărul legal de zile de odihnă se acorda un bonus. Abia așteptam data de 25 iulie. La 26 iulie deja luam drumul Moldovei. Aveam mașină din 1977. Vizitam toate mănăstirile, treceam apoi în nordul țării și, până la Revoluție, am tăiat țara în lung și lat de nu știu câte ori. Nu exista an în care să nu stau cam 30 de zile plecat prin țară. La mare mergeam mai mult la Mamaia. Era frumos amenajată și atunci. Dar urcam în mașină și vizitam toate stațiunile.” Și familia Ghiță a străbătut stațiunile montane, fie cu bilete de la sindicate fie cu autoturismul personal. „În toate stațiunile mergeam”, zice Ștefana Ghiță. „La Călimănești, Orșova, Turnu-Severin, Cheile Bicazului, Brașov, peste tot. Mergeam și cu bilete, în stațiuni, erau programe de 18 zile. Luam bilet la Herculan pentru un tratament antireumatic, la Olănești. Plecam cu trenul atunci la tratament. După Revoluție, o dată dacă am fost plecați.”

Au furat și fierul din pereți

După 1989, industria brăileană a fost pusă pe butuci. Mai devreme sau mai târziu, întreprinderile au falimentat (CFA, Progresul, CCH), în timp ce altele sunt în căutarea gloriei pierdute (Șantierul Naval). Combinatul de celofibră a deschis seria neagră a „deceselor” economice. Una câte una, fabricile CFA-ului au fost oprite. În câțiva ani s-au adunat datorii de peste 18 milioane de lei. În perioada 1992-1994, mii de angajați au fost dați afară. Lovitura finală a fost dată în 1997, când CFA și-a închis porțile, concediind ultimii 900 de muncitori ai întreprinderii.

Florin MIHAI

ARTICOLUL ZILEI

Un volum despre Victor Papilian

Împlinindu-se, anul trecut, o sută de ani de la nașterea lui Victor Papilian, devotamentul unor foști elevi și colaboratori, în frunte cu prof. dr. docent Crișan Mircioiu și prof. dr. G.N. Ionescu, a făcut ca data să fie marcată editorial printr-un volum omagial, în care sunt reunite, cum o indică subtitlul, „evocări, comentarii, mărturii, comunicări”. Recent apărut sub egida Institutului de Medicină și Farmacie din Cluj-Napoca, sub redacția profesorilor menționați și a unui colectiv format din dr. Cornelia Papilian, Mircea Popa, dr. Florea Marin și dr. Octavian Gr. Zăgreanu, volumul, deși publicat în serie, „Din istoria medicinei”, nu-1 înfășșează pe Victor Papilian doar ca dascăl și om de știință, ci luminează, din cele mai diverse unghiuri, toate dimensiunile personalității sale.

După „cuvântul introductiv” al profesorului George N. Ionescu, rectorul Institutului, „prezentarea volumului”, semnată de prof. C. Mircioiu și un edificator „tabel cronologic” întocmit de dr. Cornelia Papilian, soția celui omagiat, articole de o largă varietate sub toate aspectele, de la dimensiuni până la natura conținutului, aparținând unor medici, unor scriitori, unor profesori universitari de specialități diferite, unor critici literari și de artă, prezintă numeroasele domenii și aspecte ale activității celui ce a scris fundamentalul „Tratat de anatomie umană” și romane precum „În credința celor șapte sfeșnice” și „Chinurile nemuririi” – sau îl portrează prin derularea de amintiri ori prin caracterizări sintetice.

Intâia secțiune, „Din activitatea profesorului Papilian”, a fost rezervată reproducerii unor fragmente din lucrări științifice, inclusiv din cele scrise în colaborare cu V. Preda, O. Comșa, Virginia Stănescu Jipa, și tot munca pe tărâm științific (și didactic) face obiectul articolelor grupate în secțiunea a treia. Aici, unei prezentări generale, intitulată „Victor Papilian, un destin faustian” semnată de prof. I. Albu, îi urmează considerații ale unui specialist,

prof. dr. Iacob Iacobovici, asupra „Manualului practic de disecție” și a celor două volume ale „Tratatului elementar de anatomie topografică și descriptivă”, la rândul lor urmate de alte prezentări sintetice realizate de Mihai Ionescu, C. Mircioiu, Cornelia Papilian și prof. dr. doc. Constantin Velluda, aceasta din urmă, cea mai amplă și bogată în date concrete, relevând din perspectiva specialistului în materie meritele lui Papilian ca „șef de școală”, întemeietor al învățământului anatomic în „Universitatea Daciei superioare”, ca anatomist, antropolog și experimentator.

Contribuția din a doua și a treia secțiune aparțin fie unor medici și cadre didactice medicale (C. Velluda, Mihaela Papilian, O. Fodor, Petre O. Neagoș, Ștefania Kori Trandafirescu, Florea Marin, Al Olaru, Mihai Scheau, O. Gr. Zăgreanu), fie, majoritatea, unor prozatori, poeți, critici, profesori (Valeriu Anani, Olga Caba, Gherghinescu Vania, Ion Th. Ilea, Emil Manu, Petre Pascu, Grigore Popa, George Șbăreac, Eugeniu Speșnaș, Mircea Zăciu, Titus Bălașa, Justin Ceuca, Ov. S. Crohmalniceanu, Constantin Culeșan, Dumitru Micu, Tit Liviu Pop, Mircea Popa). Relatări, judecăți de valoare din toate aceste texte evidențiază înaintea de orice poli-valența naturii lui Victor Papilian, multilateralitatea deconcentrată a preocupărilor acestuia „spirit de Renaștere”, cum, fără exagerare, e numit în mai multe rânduri. (...)

Volumul se încheie cu deosebit de utilă bibliografie: științifică, întocmită de C. Velluda și Crișan Mircioiu, și literară, alcătuită de Mircea Popa.

Ce deserveste volumul este insuficiența coordonare. Nerepartizându-se tematic precis, de la început, apar suprapunerii și repetiții. Cu acest neajuns, cu legarea de articole memoriale rămâne o apariție binevenită, oferind prețioase date pentru o viitoare monografie Victor Papilian.

D. Mihut
România literară, nr. 41/1989

RADIOGRAFII CULINARE

Frig, gândaci și pui!

Era afară o vreme căinoasă. Frig, umed și vânt ticălos care-ți intra prin toate găurile. Asta era atmosfera prin care trebuia să mă aventurez pentru cumpărături.

Io, ca soldatul sovietic, mai puțin țigara, pregătită cu tovarășii de plată, am pornit în lift. O ușă s-a deschis la etajul de mai jos și, înzestrată cu detector PPN (adică propriu, personal, nativ), am prins ceva mișcare la Jenica. Cobor scările, sun la ușa lor și apare Jenica, purtând echipament de luptă ca mine și gata să mă dărâme dând să iasă. „Aha! Tocmai veneam la tine ca să te iau. Trebuie să mergem la Vasile, cumnatu-meu, să așteptăm pe cineva care ne aduce ceva bun!”, îmi zice ea cu glas scăzut, ca să nu audă și alții.

Ne înghesuim în lift, coborâm și ne avântăm în mizeria de vreme. Până la stația de mașină am călcat în toate băltoacele, mergând după Jenica. A venit un toleibuz care a întors imediat. Cât și-a semnat foaia, șoferul a lăsat ușile deschise și ne-am urcat în mașină, multumindu-i în gând. Am coborât la BIG, am trecut strada și am ajuns la cumnatul care ne-a primit cu un aer confuz. Aui, îmi zic în gând. După fața pe care o face cumnatu' ori am întârziat prea mult și l-a dat pe „ceva bun” altora, ori cine trebuia să-l aducă nu mai vine pe vremea asta. Dar cumnatu' s-a scuzat, că tocmai atipise și încă nu-și revenise. Ne-a pofțit în bucătărie, probabil pentru că prea curgeau zoaiele de pe

noi. Jenica a scos repede din sacoașă o sticlă de un sfert cu țuică de la Valeni, suficientă cât să-l dregă pe cumnat.

Sticla Jenicăi schimbă brusc atmosfera și cumnatul se scuză aiurea pentru „deranjul” din casă și ne puse pe masă un platou din inox, cu plăcinte cu brânză. Jenica ardea de nerăbdare și n-avea chef de plăcinte. Au schimbat câteva vorbe ca între rude, timp în care eu foloseam detectorul pus pe mai multe teme. Căutările mele au avut rezultate zero la capitolul „ceva bun”, rezultate sută la sută la capitolul gândaci de bucătărie, care dovedeau o obrăznicie crasă și îndrăzneau, pe masă, către platoul cu plăcintă lipit de perete. Unul subțirel, roșcat și tânăr, s-a aventurat și a ieșit pe jumătate din umbra marginii platoului. Jenica mi-a urmărit privirile. Cu un gest rapid l-a plesnit pe roșcat de l-a tăiat în două de marginea subțire a platoului. Eu m-am ridicat imediat și, ca la comandă, a sunat cineva. Vasile s-a dus să deschidă.

În cadrul ușii își făcu apariția un bărbat cu o pelerină de ploaie și un pachet în carton. Intră direct în bucătărie și l-puse pe masă, mai să-l pună pe platoul funerar. Am întins mâna și am schimbat cumva poziția pachetului, cât mai departe de localnicia roșcat și speriat și uimit de atitudinea Jenicăi. După ce a schimbat câteva cuvinte cu Vasile, omul a ieșit rapid. Cumnatu' s-a

întors la noi și a desfăcut pachetoiul din care au apărut mai multe pungi cu pui, mai mărici decât petreușii, dar tot câte doi. Jenica infipse mâinile și trase în sacoașă cinci pungi, apoi trase și pentru mine tot cinci. Cumnatu' deschise ușa de la dulapul suspendat, de unde scoase o coală de hârtie, un cântar de mână și un pix, deranjând o petrecere gândăcească. Notă numele Jenicăi, în dreptul căruia a trecut toată cantitatea și toată suma pe care aveam să o plătim amândouă.

De mult timp nu mai achiziționasem pui atât de proaspeți și de dolofani. Eram mulțumită și de faptul că aveam să-i plătesc în două tranșe, deci nu era o problemă achitarea. Cu ochii în patru, ca nu cumva să mă pricopsesc cu vreun roșcat care, în dorința-i ne bună de a-și răzbuna fratele ucis sau sătul de mizeria și nesiguranța în care trăia, să se agate de haina mea și să se mute la mine acasă, mi-am strâns mai aproape toalele și am pășit la ușă. Jenica a schimbat ceva vorbe cu Vasile și am plecat către casa bucuoroase. Era vânt, întuneric și ploaie afară? Ce bălți în drum?! Aș! Noi, cu puii în sacoașă, vorbeam despre fel de fel de preparate care mai de care mai delicioase. Dar cele care au stârnit-o pe Jenica au fost pulpele umplute. O să le fac, am să-i dau și ei să guste și am să mă dau mare!

Veronica BECTAȘ

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

MOMEALĂ PENTRU COMODITATE

Chiar dacă pare greu de crezut, în Capitală nu există la ora actuală decât un singur restaurant cu profil exclusiv pescăresc: „Pescarul”. Cu câțiva timp în urmă mai funcționau în București alte două unități cu specific similar, care își câștigaseră chiar și o binemeritată faimă, închise între timp. Așa că, vrând-nevrând, restaurantului cu nume atât de adecvat i-a revenit datoria continuării tradiției borșului de pește. Chiar de la intrare, unitatea își trădează nu numai specificul, subliniat de altfel printr-un decor pe măsură, dar și calitatea serviciilor, menținute fără rabat la cotele desăvârșitului profesionalism.

Dintr-un dialog cu șeful de unitate, Marin Ghimiș, am reținut că zilnic consumatorilor le sunt oferite două sortimente de ciorbă și aproximativ 20 de feluri noi, toate pregătite nici nu s-ar putea altfel, exclusiv din pește. Dificultăți în aprovizionarea cu pește nu există, cantitățile contractate fiind respectate ferm de toți furnizorii, așa că preparatele din crap, somn, șalău, știucă sau morun nu lipsesc niciodată de pe platurile servite clienților. Zilnic sunt transformate în plăchie sau saramură peste 200 de kilo-

grame de pește, „metamorfoză” care a adus sistematic în ultimii doi ani circa un milion de lei în fiecare lună. Astfel că restaurantul, mereu solicitat de amatorii de „pește proaspăt și bine gătit” se înscrie, din punct de vedere financiar, în rândul unităților rentabile, infirmând prin exemplul său pretinsa lipsă de apetit pentru pește a bucureșeanului. Așa că, inevitabilă întrebare ne-a căzut în plasa: de ce nu avem și alte unități cu profil similar? Răspunsul e simplu. Prin natura sa, peștele aduce cu sine o serie întreagă de probleme născute din chiar momentul livrării lui și amplificate până în momentul servirii. Practic, el solicită un volum triplu de muncă față de cel necesar pregătirii altor preparate, „amănunt” ce-l face de-a dreptul antipatic în ochii bucătariilor comizi. Că diversitatea modurilor de preparare a peștelui nu e doar o simplă poveste pescărească o va dovedi și expoziția culinară ce se va deschide la restaurantul „Pescarul”, prilej cu care onor clientela este invitată să deguste și să se convingă de virtuțile culinare ale exponatelor.

Eugen Negrea

În numărul 37 al revistei, Maria Urlan din București solicita eliberarea foii matricole de la Liceul „N. Grigorescu” din Câmpina. Deși intervenția sa fusese făcută cu trei ani în urmă, nu primise încă răspuns. La sesizarea semnată de liceul respectiv ne comunică: „singurul document avut în evidența unității noastre școlare a fost un certificat de absolvire a 10 clase, eliberat de Școala generală nr. 2 din Drăgășani, județul Olt, expediat acestuia la adresa indicată în revistă. De aceea, nu-i putem trimite foaia matricolă pentru aceste clase, pe care pretinde că a solicitat-o, întrucât ea nu este întocmită trimestrial, ci numai pentru anii promoției de elevi. Deoarece a urmat cursurile claselor a XI-a și a XII-a la un liceu din alt județ, nu ne-a parvenit foaia pentru aceste clase. În asemenea situație, petiționarul trebuie să se adreseze liceului în cauză”. Iată, ne confruntăm, și de astă dată, cu anumite inexactități voit sau nu intenționate. Credem că, nu este nici în interesul revistei și nici al dv. de a ne face servicii ce oricum nu folosesc nimănui, ci dimpotrivă!

Maria Radu
Flacăra, nr. 44/1989

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!



BIBLIOTECA PENTRU TOȚI

O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri,
numai cu **JURNALUL NAȚIONAL** 10,9 LEI

CEL MAI CITT ZIAR DE CALITATE

www.jurnalul.ro

Cartile se distribuie la chioșcuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

ACI RADIO EUROPA LIBERĂ!

Scrisoare deschisă, adresată poporului român și puterii de stat

La 10 noiembrie 1989, Radio Europa Liberă transmitea un amplu text critic la adresa regimurilor comuniste în general și vizând situația din România în special și semnat, Comitetul de redresare din cadrul PCR. Redăm în continuare prima parte. Parafrazându-l pe K. Marx, am putea zice că... o stație a început să umbre prin Europa, e stația reformelor. Toate statele din răsăritul Europei – sau aproape toate, pentru că există și excepții – începând cu mările noastre vecin de dincolo de Nistru, am pornit în căutarea acestei stații.

Întregul eșafodaj al orânduirii socialiste, așa cum a fost conceput în toate țările, că pârea făcut dintr-un otel dur, deși cam zgurțuros, a început pe alocuri să ruginească, și la cea mai mică adiere de vânt să scârțâie jalnic. Ideea reformărilor dogmelor lui Marx și Engels nu este nici nouă și nici originală. V.I. Lenin este printre primii care își dă seama de unele erori comise de Marx și Engels în studiile lor, mai ales în cele referitoare la căile de transformare a societății vechi capitaliste într-o societate nouă, socialistă. Încă în deceniul al V-lea din secolul trecut, când capitalismul se dezvoltă mult sau mai puțin pe linie ascendentă, Marx și Engels considerau că victoria revoluției proletare este posibilă numai în condițiile unei acțiuni comune a proletariatului și țărănimii sărace din toate țările sau cel puțin din majoritatea țărilor dezvoltate economic. Victoria revoluției proletare într-o singură țară o consideră o utopie. N-au trecut nici 50 de ani, și Lenin spulberă pur și simplu această idee. În 1915, în câteva din lucrările sale, „În jurul lozincii Statele Unite ale Europei” și „Programul militar al revoluției proletare” a formulat o teorie nouă, diametral opusă. Lenin susținea că victoria socialismului este posibilă mai întâi în câteva țări sau chiar într-o singură țară capitalistă și este imposibil să iasă victorioasă dacă ar izbucni simultan în majoritatea statelor. El a ajuns la această concluzie pe baza analizei noului stadiu de dezvoltare a capitalismului, și anume imperialismul.

Între timp de aproape trei decenii, I.V. Stalin fusese considerat de aproape întregul proletariat european cel de-al patrulea mare dascăl al clasei muncitoare, până ce în 1956 a fost pur și simplu bulversat de Nikita Hrușciov, secretarul general al partidului bolșevic din acea vreme, ca unul ce a adus mari prejudecări partidului comunist din Uniunea Sovietică, poporului acestei țări și mișcării proletare mondiale. Procesul de demascare a despotului de tip orient-occidental continuă și azi și probabil într-un viitor nu prea îndepărtat vor fi date publicității grozăvile incredibile comise de acest om, în mâna cărui se concentrează practic întreaga putere politică, administrativă, executivă, militară și judecătorească a unui popor de peste 250 de milioane de oameni. Asemenea orori nu trebuie să se mai repete în nici o țară a pământului.

Iosif Stalin nu a mai reformar niciodată nici o dogmă a înaintașilor săi, mărgînindu-se doar la completări, precizări și unele sublinieri de așa manieră, încât să se poată spune că a dezvoltat totuși marxism-leninismul, funcție de noile condiții apărute pe plan economic, social și politic.

Începuse să devină la modă recunoașterea reciprocă a unor conducători ai partidelor comuniste frățești, de „eminent conducător al mișcării de partid internaționale”. În afară, bineînțeles, de Stalin, „eminent conducător al mișcării naționale și internaționale” au fost Mao, Tito, Dimitrov, Beirut, Dej și, bineînțeles, mai nou, Ceaușescu.

În lucrarea sa „În jurul problemelor leninismului”, Stalin subliniază că revoluția burgheză începe atunci când conturul orânduirii capitaliste s-a dezvoltat suficient în sânul vechii orânduirii feudale, în timp ce revoluția proletară începe fără să fie pregătită nici o formă a viitorului stat proletar. Cu alte cuvinte, burghezia a cucerit mai întâi puterea economică, și numai după aceea puterea politică, pe când proletariatul a trebuit să procedeze invers. El a cucerit prima dată puterea politică, și apoi puterea economică.

O altă idee subliniată de I. Stalin în lucrarea menționată este aceea că revoluția burgheză se încheie de obicei cu cucerirea puterii, pe când pentru revoluția proletară cucerirea puterii înseamnă numai începutul ei, iar puterea folosită ca pârghie pentru reconstruirea economiei vechi și pentru organizarea celei noi. Revoluția burgheză se mărginește la trecerea puterii de la o grupă de exploatare la o altă grupă, din care cauză ea nu sfârșește vechea mașină de stat, pe când revoluția proletară înlătură de la putere toate grupele potrivnice, chiar și pe cele prietene, dacă acestea nu sunt suficient de docile, și ridică la rang de conducător al tuturor celor ce muncesc partidul comunist. De aceea, ea nu poate să nu sfârșească vechea mașină de stat și să n-o înlocuiască astfel cu una nouă, afirmă în continuare I. Stalin.

Afirmăm nu este tocmai în conformitate cu adevărul istoric, pentru că în realitate proletariatul nu sfârșește aparatul de stat burghez, ci doar îllocuiește pătura conducătoare, folosind în continuare aceeași pârghie, aceleași instituții, cu foarte mici excepții. Toate categoriile de suprastructură rămân în cea mai mare parte. Uneori pentru a vopsi o anumită instituție într-o culoare mai roz-bombon, i-au schimbat pur și simplu denumirea. Astfel, instituția regală, cu toate prerogativele ei, s-a transformat în președinția statului ce în decursul unui răstimp foarte scurt a fost investită cu absolut toate prerogativele puterii, prerogative la care nici nu visa un monarh (vezi I. Stalin, Mao, E. Hoge, Tito, Kim Il Sen, Ceaușescu). Apoi celelalte instituții. Parlamentul s-a transformat în Adunare Națională, Siguranța Statului în Securitatea poporului (ceva mai târziu a statului), Poliția în Milizie, prefecturile în Comitate județene de partid, primăriile în Comitate comunale (nu demult au devenit iarăși primării), proletariatul au devenit pe rând oameni ai muncii, producători, beneficiari și chiar proprietari, chelnării au devenit ospătari, șoferii conducători auto, iar plus valoarea, plus produs. Ce s-a schimbat? Ce s-a câștigat proletariatul, marea clasă a țăranilor și cea a intelectualilor în urma așa-ziselor prefaceri social-politice-economice? Absolut nimic! Ba s-ar putea zice că a pierdut în acești peste 45 de ani și mai ales din 1965 încoace aproape totul. Exploatarea s-a înrăutățit considerabil, contribuabilul fiind spoliat în cel mai barbar și mai perfid mod, și, culmea, după ce e jefuit ca în codrul Vlăsiei este forțat să aplaude. Muncitorul plătește din salariul său asigurările sociale, dar când merge la medic mai plătește o dată consultația cu chitanță (la cabinetul cu plată), apoi medicul de salon fără chitanță, apoi personalul mediu tot fără chitanță și la urmă portarul. Plătește din biet salariul său acțiunile culturale-educative, dar la un spectacol de film i se pretinde 6-10 lei pe bilet plus încă 10-15 lei pentru acțiunile culturale ale Comitetului de cultură. Este obligat să contribuie cu bani la întreținerea școlii în care învață copiii săi, deși școala este gratuită, la întreținerea străzilor, clădirilor, căratul gunoierului etc. după ce sumele respective i-au mai fost o dată reținute din salariu. Și ca o culme a acestor jafuri, este obligat să mai plătească și a treia oară, prin așa-zisa contribuție bănească și în muncă. Măsura aceasta draconică nu a existat nici în perioadele cele mai întinse ale societății românești.

Muncitorul după ce este forțat să plătească tot, în schimb, nu are nici un drept, nici măcar acela de a munci. Nu-și poate alege ori schimba locul de muncă, fiindcă este repartizat, nu are dreptul la concediu decât atunci când vrea directorul. Nu are dreptul la concediu medical, fiindcă nu sunt fonduri, nu are dreptul la concediu fără plată din principiu, nu-și poate schimba locul de muncă fiindcă pierde unele drepturi (vechime neinteruptă, sporuri etc.), nu are dreptul să fie ales (dacă nu este propus de nomenclatură), nu are drept de vot secret, el trebuie să fie unanimitate, nu are drept să publice în presă dacă părerea diferă de cea oficială, nu are drept să-și facă cunoscut punctul de vedere prin radio sau televiziune, nu are dreptul la grevă, nu are dreptul să se asocieze (dacă asociația nu este sub controlul și îndrumarea partidului), nu are dreptul să formeze fracțiuni fie în cadrul partidului, sindicatului, utecelului, asociației de locatari, asociațiilor studențești etc. În numele poporului român: Comitet de redresare națională, din cadrul PCR

Arhiva Open Society (Budapesta), Institutul de Cercetare al Radio Europa Liberă, secția română

SALUTĂRI DIN... SINAIA!



Ilustrată tipărită de Editura Sport-Turism și difuzată de Poșta Română

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

PLEACĂ JIVKOV, PATRIARHUL BULGAR

La Repubblica din 11 noiembrie 1989 titra despre demiterea președintelui bulgar, Todor Jivkov, în vârstă de 79 de ani, în cadrul unei ședințe a Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar.

„Varșovia: Încă un șoc democratic în interiorul imperiului sovietic: Jivkov îi urmează lui Honecker. Todor Jivkov, secretar al Partidului Comunist Bulgar timp de 35 de ani, a fost demis ieri, la finalul unei ședințe agitate a Comitetului Central, convocată pe fondul manifestațiilor populare de săptămâna trecută. În locul lui, partidul l-a numit pe actualul ministru de Externe, Petăr Mladenov, de 60 de ani, care, în lipsa unui alt reformator cunoscut, este totuși binecunoscut la Moscova, datorită activității sale diplomatice. Ieri, în mod neașteptat, Gorbaciov i-a trimis o scrisoare de felicitare lui Mladenov. La Sofia se termină o epocă, așa cum se întâmplă cu Budapesta acum un an și jumătate.

În momentul de față, Praga și Bucureștiul au rămas singurele bastioane comuniste hotărâte să-și facă față lui Gorbaciov până la capăt. În vârstă de 79 de ani, Jivkov nu a avut soarta nemiloasă a lui Kádár sau Honecker. A vorbit încă o dată ca un patriarh, ca un bătrân cap de familie, a știut să-și compună propriul cântec de lebedă cu

demnitate. În discursul său a admis că problemele economice și politice, ca și factorii de criză au acaparât țara, și chiar a spus – ca pe un testament – faptul că perestroika coincide în esență cu linia Partidului Comunist Bulgar. O confirmare a alianței seculare cu Moscova, dar cu un conținut nou, pentru că Jivkov și-a terminat discursul de adio îndemnând la respectarea drepturilor omului și la dialog cu populația. Marile manifestații pentru libertate și democrație care au avut loc săptămâna trecută la Sofia, cât și în alte orașe bulgărești au dat lovitură de grație puterii. Jivkov iese din scenă având meritele istorice de o fi făcut la timp. Sindromul berlinez a ajuns chiar și în țara grădinarilor de zarzavat din Balcani.

Manifestațiile, ca aceea din Alexander Platz, în care se strigă «Gorby, Gorby!» și «Perestroika!», sunt doar vârful aisbergului, începutul unei crize care cu greu mai poate fi ascunsă: foamea și represiunea de tip medieval din România sau brutalitatea de tip sud-american a poliției cehoslovace.

Sofia a avut de-a lungul anilor multe tentative de a imita reformele economice ungare, dar toate încercările s-au lovit de indolența și de frica birocraților. Apoi a venit criza economică a

Uniunii Sovietice (primul partener comercial al Bulgariei), care a afectat grav exporturile și a înfrumusețat vechea teză a modelului de dezvoltare care nu cunoaște boom, dar nici declinuri puternice. La dosarul economic s-a adăugat creșterea datoriei externe și tragedia minorității turce, care a fugit pentru a scăpa de asimilarea forțată, și mai apoi represiunea din interiorul partidului. Și anul trecut, senzațională demiterea a lui Ciudomir Alexandrov, tehnocratul de 50 de ani premiat de Moscova, cel mai popular dintre liderii comunisti din țară, omul care era și încă mai este văzut ca un Gorbaciov al Sofiei. Spre el își îndreaptă privirile cel mai important grup de opoziție denumit «Clubul de apărare a perestroikăi al glasnostului».

(...) La Sofia nu se vorbește încă de alegeri libere precum cele care au avut loc în Polonia, și care sunt așteptate în Ungaria și promise în Berlinul de Est, dar poate că Mladenov va ști să fie un Krenz sau un Andropov al bulgarilor, un tăcut al tranziției. În cazul în care se va putea adapta acestor vremuri ale revoluțiilor nonviolente care se petrec cu consimțământul lui Gorbaciov și care conduc o parte din țările Europei de Est de la comunism la libertate.



După 35 de ani la cărma comuniștilor bulgari, Todor Jivkov a fost forțat să se pensioneze FOTO: Arhivele Naționale

RESTITUIRI

Proiectele de reunificare a Germaniei provocau temeri în Polonia

Comunicarea Ambasadei României la Berlin către Ministerul Afacerilor Externe

7 noiembrie 1989, ora 11:00
Tovarășului Constantin Oancea, adjunct al ministrului

Din sursă a Ambasadei poloneze, transmitem următoarele elemente privind vizita lui Egon Krenz în Polonia și unele aprecieri în legătură cu situația din RDG.

1. Vizita lui Egon Krenz în Polonia (2 noiembrie a.c.) a avut loc din inițiativa și la propunerea părții RD Germane. Cu câteva zile înainte de vizită, ambasadorul polonez la Berlin a fost invitat la MAE de ministrul Afacerilor Externe, Oskar Fischer, care a propus realizarea acestei acțiuni. Răspunsul pozitiv al conducerii de partid și de stat polonez a venit într-o oră. Inițial, Egon Krenz a intenționat să vină din URSS direct la Varșovia, dar ulterior s-a hotărât să se întoarcă mai întâi la Berlin, pentru a se întâlni cu Martin Bangemann, vicepreședintele Comisiei CEE, căruia funcția de răspundere din RDG i-au acordat o atenție particulară și, cum se vede acum, cu succes (Bangemann este hotărât să urgenceze extinderea relațiilor economice CEE-RDG). Această reînnoire a Berlin a fost binevenită și din „motive optice”. Vizita în Polonia a căpătuit un caracter de sine stătător, mai semnificativ.

2. De la început, partea RDG a arătat că Egon Krenz nu are probleme con-

crete deosebite de discutat, dar el dorește să demonstreze interesul vital al RD Germane în dezvoltarea unor relații statale stabile cu țara vecină, Polonia. Partea poloneză a fost într-un totod de acord cu această concepție și a consimțit cu promptitudine să se realizeze această acțiune înaintea vizitei cancelarului Kohl – a cărei pregătire a ridicat probleme dificile și foarte delicate (de exemplu, insistența cancelarului Kohl de a face o deplasare, demonstrativă, în fostele teritorii germane). Pe acest fond, convorbirile lui Egon Krenz cu Jaruzelski, Rakowski și Mazowiecki s-au desfășurat într-o atmosferă de înțelegere, întru totul constructivă. Egon Krenz a subliniat că RD Germană a recunoscut granița Oder-Neisse și că acest lucru este irevocabil. Partea poloneză, care are greutăți în obținerea unei recunoașteri expresive de RFG a noțiunii de vest a Poloniei, și opinia publică din Polonia au consimțit această declarație cu satisfacție. În al doilea rând, Egon Krenz a mers mai departe decât Erich Honecker, la ultima sa întâlnire cu Jaruzelski, arătând clar că RDG va conlucra cu toate forțele politice reprezentate în Parlamentul polonez (Erich Honecker acceptase numai o dezvoltare pragmatică a relațiilor bilaterale și se arătase rezervat față de contactele cu alte forțe politice decât PMUP). Pentru a demonstra această poziție, Egon Krenz a avut o

discuție cu B. Geremek, șeful fracțiunii Comitetului Cetățenesc „Solidaritatea” din Seim și o întrevvedere oficială cu primul-ministru Mazowiecki, care s-a transformat într-un punct „cheie” al vizitei. Krenz a prezentat eforturile RDG pentru realizarea unei innoiri și restructurări spre binele oamenilor într-o societate socialistă mai bună. A explicat reformele care sunt avute în vedere (mijloacele de informare, libera circulație, legislație, economie etc.). Pentru aceasta este necesară întărire a alianței cu Polonia.

Mazowiecki a relatat la rândul său despre greutățile cu care se confruntă în prezent societatea poloneză și acțiunea Guvernului de a ameliora situația economică prin combaterea inflației și trecerea la economia de piață. Mazowiecki a spus că marxismul, care a avut o viziune socială justă, umanistă, este o teorie a secolului al XIX-lea, care nu mai este adecvată din punct de vedere economic, pentru a trece în mileniul trei. Nimeni nu se poate autocondamna la o rămânere permanentă în urmă față de țările occidentale industrializate. Chiar RDG, cu o economie sănătoasă, nu a putut împiedica acest decalaj. Egon Krenz a convenit cu partenerii săi polonezi să se realizeze în continuare o dezvoltare stabilă a relațiilor economice bilaterale. Ideea venirii în RDG a unui număr mai mare de muncitori polonezi, pentru a acoperi

forța de muncă emigrată în RFG, este privită de partea RDG cu o oarecare rețineră. S-a afirmat că RDG este deosebit de interesată în stabilizarea actualului număr de muncitori (circa 30.000) și că pentru viitor va mai reflecta. S-a convenit, de asemenea, să se continue programul special de schimburi pe linie de tineret.

3. Am constatat la diplomații polonezi îngrijorare în legătură cu reactualizarea pe plan internațional a discuției privind „reunificarea Germaniei”. Există temerea ca această problemă să se afle pe agenda convorbirilor Gorbaciov-Bush, de la 3-4 decembrie, și să „se îndrepte într-o direcție nedorită”. Ei afirmă că dacă, în una din zile, în RDG s-ar ajunge pe plan intern la o situație disperată, rămâne o singură ieșire, și anume către frații din Vest.

Referindu-se la evoluția vertiginoasă a evenimentelor din RDG, ambasadorul polonez a apreciat că, dacă lucrurile se desfășoară în continuare în această direcție, întrevvedere, în câteva luni, se va modifica Constituția RDG, cu scoaterea prevederilor privind rolul conducător al PSUG.

Document din volumul: 1989 – Principiul dominoului. Prăbușirea regimurilor comuniste europene, Ediție de: Dumitru Preda și Mihai Releagan, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p. 278-279

amintiri



Feroviar

ORIZONTAL: 1) Vehicul ușor pe calea ferată – îl schimbă acarul (pl.). 2) Cale ferată îngustă (pl.). 3) Sursă de energie la vechile locomotive – Tren cu viteză mare. 4) Localitate în Spania – Tren pentru transportul materialelor. 5) Regie! – Mesel! – Pronume. 6) Plantă braziliană – Stație. 7) Notă muzicală – Siglă feroviară. 8) Meșteșugar – Feroviar. 9) Locuri reținute. 10) Vagon pentru încălzirea trenurilor (abr.) – Linie nefolosită.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Dicționar: GOR, AHUA, IPF, ATT Informația Bucureștiului, 1989

vremea

În țară, vremea s-a încălzit ușor pentru această perioadă. Cerul a fost parțial noros și pe alocuri au căzut ploai sub formă de aversă trecătoare în majoritatea regiunilor țării. La munte, la altitudini mai înalte de 1.500 m temporar a nins. Temperaturile maxime au fost cuprinse între 14-17 grade, iar cele minime între 0-7 grade. În depresiuni s-a semnalat ceață.

tv 11 noiembrie 1989

13:00 Telex
13:05 La sfârșit de săptămână
Muzică populară interpretată de: Angela Buciu, Gheorghe Roșoga, Elisabeta Turcu
Reportaj din actualitatea socialistă a țării. Tineretea unui colectiv muncitoresc... centenar
Redactor Victor Teodoru
Din universul desenului animat Telesport
Un cântec pentru dvs. cu Luiza Petcu
Filmări pe baza scrisorilor. Reportaj
Două coruri, două generații: Corul de copii și Corul Radioteleviziunii

Opereta și interpretii ei: Dorin Teodorescu și Bianca Ionescu
Din Foto-Filmoteca de aur
Autografe muzicale: Mirela Voiculescu, Gabriel Dorobanțu
Redactori coordonatori: Liviu Tudor Samuilă, Irina Nistor
14:45 Săptămâna politică
15:00 Închiderea programului
19:00 Telegazeta
19:30 Sub tricolor, sub roșu steag
Versuri patriotice, revoluționare
19:40 În dezbateră: Tezele, ideile, orientările din expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara lărgită a CC al PCR. Dezvoltarea echilibrată pe baza planului unic al economiei naționale, caracterul retrograd, antisocialist al teoriei privind trecerea la „economia de piață”. Redactor Alexandru Popescu

20:00 Țara mea, izvor de frumusețe
Muzică ușoară românească
20:35 Film artistic
Dragoste mea călătoare. Producție a Casei de Filme Trei
Cu: Angela Ioan, Constantin Diplan, Radu Panamarenco, Ion Vălcu, Horațiu Mălae, Victor Radovici, Melania Ursu, Eusebiu Ștefănescu, Gabriel Iencec, Elena Petrican, Ion Colan, Dumitru Anghel, Tudor Filimon. Scenariul Nicolae Tic
Regia Cornel Todea
21:55 Telegazeta
22:05 Romanță, bine te-am găsit!
Redactor Florentina Satmari
22:30 Închiderea programului

Document din volumul: 1989 – Principiul dominoului. Prăbușirea regimurilor comuniste europene, Ediție de: Dumitru Preda și Mihai Releagan, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p. 278-279

Document din volumul: 1989 – Principiul dominoului. Prăbușirea regimurilor comuniste europene, Ediție de: Dumitru Preda și Mihai Releagan, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p. 278-279

Document din volumul: 1989 – Principiul dominoului. Prăbușirea regimurilor comuniste europene, Ediție de: Dumitru Preda și Mihai Releagan, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p. 278-279

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU
Consiliul Județean al Sindicatelor Gorj organizează la data de 20 ianuarie 1989, ora 10 dimineața, la Centrul de creație și cultură Cântarea României al sindicatelor Tg. Jiu, concurs pentru ocuparea următoarelor posturi vacante la Ansamblu artistic profesionist, „Doina Gorjului”: dirijor, maestru de balet, dans, instrumentiști: vioară, acordeon, chitară. Condiții de studiu: cel puțin liceul. Alte relații la sediul ansamblului.
Căut persoană serioasă pentru dus și adus copil de 4 ani la grădiniță.
Fac menaj la persoană singură, nefumătoare.

VÂNZĂRI
Videorecorder Akai VS-22 EV, casete Panasonic + cablu înregistrare, telecomandă, cizme de damă, piele, 37, scurtă damă piele (moda texană) nr. 42.
Mobilă diferită, aragaz, frigider, chiuveță inox, lustre, fotolii, schiuri, vioră copil, macrameuri.
Vând dormeză două persoane.
Urgent apartament două camere, mobilat, eventual schimb garsonieră chirie; pianină, cover barona.